

על גמר התקון נוצר עוד בערך 5000 וain לא שום עזה ע"ז וכובי האי ואולי אשיג פה 5000 ויתר אין לנו שום מראה מקום ע"ז להציג ונוקה כי נשיגם ע"י הדרת ב"ק א"ש.
(רב פינשטיין) (ג' מנ'א)

* התיקון.
** הפקודה.

מכל החומר זה מטר הרבי לעשות רשימה מדויקת של המקומות הרוצים לבנות או לתקן מקוה, כמה יכולות הם تحت משלהם וכמה זקנים לעורה. בארכיוון חאווקן בספרייה ירושלים תיק 291 נמצא הרשימה הזו, שבה רשומים 108 מקומות שבהם רוצים לבנות מקוה והפרטים הכספיים השיכים לה, שהם מתאימים לתוכן המכתחבים המועתק לעיל.

כמה הי' המצב בקיין תרפ"ח. ומה היו התוצאות, מכל ההשתדלות הזאת, בשנים הבאות?

נחיל מהעיר האחדרונה בראשימה הנ"ל, היא העיר שקלאוו, אשר רבה הרוב מרכדי פינשטיין מספר על הקשיים בחיקונה של המקוה בקיין תרפ"ח. לא ידוע לנו אם הצליחו לסייע את תיקונה, אך אמנס בקיין תרפ"ט סתמה הממשלת את המקוה. על כך מספר הרב פינשטיין הנ"ל באגרת כ"ב כסלו תר"צ אל הר' ישראל דז'ייאקסאן בארא"ב:

בעזה"ר נסתמה המקוה דפה עוד בירח מנ'א, ואחר רוב עמל השגנו בעזה רשיון לבנות חדש מקוה עם הבניין שעליו, אך דא עקא, כי אין שום אמצעים לוזה וצוק העת הנורא שבפה לא יתן אפילו לחשוב אודות אמצעים מקומיים. ולכן בקשתי שטוחה לפני כי וכל אצילי עמנו להוואיל תيقף לשלווח לנו עורה בוריות האפשרי כי כל שעה יקר בעניין מורים כזה, כי המכשולת הרבה ר'ל ונא להקציב ע"ז סך הגון.

וידעו נא כי ענן המקוה בפה אינו עניין מקומי בלבד, כי מלבד אשר ישמשו בהמקוה בעזה ית"ש עוד אייה עיריות שבנסיבות, אשר גם שם נסתמו המקוואות, הלא עירנו שקלוב לפי רוב פרסוםה לעיר ואם בישראל, אם ח"ז תשאר ללא "מקוה טהרה" או ירפו יידי כל המתעסקין בעניינים אלו דכל מדינתיינו ויאמרו כי (ח"ז) התירו פרושין את הדבר. מי שבקי היטב במצב הרוח שבפה יבין כי כנים דברי.

על המקוה בבריסקו כותב הר' יהודה ריזוק (סענער), שנחמנה בשנת תרפ"ט כרבה של בריסקו. באגרת ער"ח תמו תרפ"ט מספר על כך להר"ץ דז'ייאקסאן:

ב"ה כוונת אדרמור' נונג'ם שכלי מי שלמד במוסד הקדוש יהיה מורים ומדריכים לעדרת ישורון התחליה לבא אצלי לדי פועל, כי זה בשנתיים שהוזכרת

וסגורה מטעה"מ יعن כי נמצאת בטבור העיר ואין כאן מקום לרעתם למקוה... והנה שלטונו העיר נתן להם מקום אחר לבניין מקוה אך דא עקא הוצאות ע"ז יעלו לסך 5000... ועפ"ב בשארית כחוותיהם המציאו ערך סך 500 ואלף רוא"ב חסר בכך שום מוצא... וע"ב מادر מادر הי' נחוץ אם אפשר להציג עבורים סיוע בסך של ערך 1-8 מאות רוא"ב...
(רב זעווין מנאוואזיבקוו)

רוחש N 551

...בשם נתקלל עניין המקוה לגמרי מפני כמה סבות וצריכים בניין מחדש, והרב בשם אשר הוא מהמצוינים בתורה וביב"ש, נבוך ואני יורע מה לעשות ואני לפנות, אשר ע"כ הנהני לבקש לרשום את המקוה הזה בין המקאות היותר נוחצים לעורה.

(ר' אברהם הארינשטיין) (ט"ו מנ'א)

רוזצעעו N 801

...אין מקוה כלל, מהה יבוא בעור קטן.
(רב האראדעツקי מקיוב)

שארגאראד

...יושבים זה חדשים בלי מקוה ואין מושיע
נדריך לפחות אלף רוא"ב.
(הרא"ה מקיוב)

שרה לבן, ד' אלול N 665

...נמצא קטנה ישנה בבהמ"ר של עכו"ם וסגורה היא מצד שהיא בור ולא יותר וגם עומדת במקום רחוק... צרכיים הגון של 5000.
(רב מקיוב האראדעツקי)

סקלאו N 515

...מצב המקוה... בעת התחלנו בגמר הרעמאנטוי הנדרש ע"פ האקט... אשר אם לא נגמר אותו או ח"ז יעלה כל עמלנו וההוצאות המרוכות שהוזאננו ע"ז לטמיון כי י��ו מאתנו ח"ז את הבניין לגמרי ויהרסו את המקוה כי כן התירו לנו... ונשגבנו בקיין וזה לגמור המלאכה בשעה שעוד בע"ח מעבר, ומצב העיר וגפני ירדת בעת האחדרונה פלאים כמספרם עד כי א"א ממש לדבר עם מי שהוא אדורת תקון המקוה, אך עתה נשבחה המלאכה באמצעות פני חוסר אמצעים... כי יגולגל הוצאות הזה ע"ז וכי א"ק א"ש להשתדר בעדנו תמיכה הוגנת ועיין נוכה לברכ על המוגמר בקרוב.

עליהם ערד עכשו:

- 1) צנורות - 5000
- 2) דודרים ותנור ועוד - 2000
- 3) בניין - 5000

אגרתת ה"יר מרדכי פינשטיין, על המקווה בשקלוב